

Datum
2021-09-20

Diariernr
KST 2021/202

Ert datum
2021-06-04

Ert diariernr
Ju2021/02201

Justitiedepartementet, straffrättsenheten

Betänkandet Ett förstärkt skydd mott sexuella kränkningar (SOU 2021:43)

Kammarrätten har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, följande synpunkter på betänkandet.

Ny lag om hälso- och sjukvårdens spårsäkring efter sexualbrott (avsnitt 9.10.1)

Kammarrätten anser att det i 6 kap. 9 § patientssäkerhetslagen (2010:659) bör införas en upplysning om att det vid spårsäkring som utförs efter ett sexualbrott finns tillämpliga bestämmelser i den föreslagna lagen.

Information till patienten (avsnitt 9.10.6)

Kammarrätten noterar att det enligt förslaget inte finns någon uttrycklig skyldighet att lämna information om att spårsäkringssatsen inte förstörs om den enskilde vid ett senare skede inte längre vill att spårsäkringssatsen ska sparas. Frågan om sådan information bör lämnas har inte berörts i betänkandet.

Samtycke till spårsäkring (avsnitt 9.10.7)

Av 4 kap. 4 § patientlagen (2014:821) framgår att en patient ska få den hälso- och sjukvård som behövs för att avvärja fara som akut och allvarligt hotar patientens liv eller hälsa, även om hans eller hennes vilja på grund av medvetlöshet eller av någon annan orsak inte kan utredas. I den föreslagna lagen saknas en motsvarande bestämmelse som möjliggör att spårsäkring utförs i en sådan situation. Spårsäkring får alltså inte ske förrän den enskilde är i stånd

att ta emot information och lämna sitt samtycke. Den vård som ges enligt 4 kap. 4 § patientlagen kan dock försämra möjligheten att i efterhand säkra spår från ett sexualbrott. Av betänkandet framgår vidare att spårsäkring utförs i samband med det medicinska omhändertagandet. Spårsäkring innebär alltså inte något avsevärt kroppsligt ingrepp utöver vårdinsatserna. Kammarrätten anser att frågan – som inte har berörts i betänkandet – bör behandlas vidare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ett möjligt sätt att få en bra avvägning mellan skyddet för den enskilde och intresset av att säkra spår för framtida rättsprocesser skulle kunna vara att införa en presumtion för samtycke när den enskilde får hälso- och sjukvård enligt 4 kap. 4 § patientlagen. Spårsäkring skulle då utföras i samband med vården och den enskilde får i efterhand möjlighet att samtycka till att spårsäkringssatsen sparas eller kräva att den förstörs.

Synpunkter på lagtexten

För att undvika syftningsfel bör 7 § första stycket i den föreslagna lagen omformuleras enligt följande:

Proverna och fynden från en spårsäkring får inte lämnas ut av hälso- och sjukvården till Polismyndigheten eller en åklagarmyndighet utan den enskildes samtycke, om inte något annat följer av andra stycket.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Peder Liljeqvist. Föredragande har varit kammarrättsfiskalen Marc Fauvrelle.

Peder Liljeqvist

Marc Fauvrelle

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå